

Tematický okruh: **Ľudia** Vzdelávacia oblasť: **Sociálno-emocionálna**
Kompetencie: **Sociálne, osobnostné, komunikatívne, informačné,**
kognitívne, učebné

DANIELA VIRÁGOVÁ

DOBRY SKUTOK

**Výkonové
štandardy**

- Hodnotiť svoje vlastné schopnosti v rôznych činnostiach.
- Hodnotiť a rozlíšiť pozitívne i negatívne charakterové vlastnosti ľudí na základe reálnych i fiktívnych situácií.

**Obsahové
štandardy**

- Základné pravidlá kultúrneho správania.
- Rozmanitosť ľudských vlastností.

**Výchovno-
vzdelávacie ciele**

- Vedieť zhodnotiť svoje konanie a dodržiavať zásady slušného správania.
- Vyjadriť svoje pocity z rozprávky prostredníctvom citovej reflexie – „Vianočné rozprávanie“.

**Postupy
a stratégie
VVČ**

- Motivácia, pozeranie rozprávky, diskusia, aktivity na interaktívnej tabuli, pexeso, počítanie, kreslenie, praktické činnosti.

**Učebné
pomôcky**

- Štandardné pomôcky: ranný odkaz, magnetická tabuľa, rolničky, kartičky pre skupiny, pracovné listy, pastelky, výtvarný materiál, tematická podložka Pravidlá triedy.
- Digitálne technológie: interaktívna tabuľa s príslušenstvom a pripojením na internet, Bee-bot, notebook, edukačný softvér Hravé slovíčka.

Vzdelávacie prostredie

- Herňa.

VÝCHOVNO-VZDELÁVACIA ČINNOSŤ

PRÍPRAVA

Príprava učiteľky na činnosť

- Pripraviť hrové kútiky a edukačný materiál;
- pripraviť webové odkazy na interaktívnu tabuľu;
- vytlačiť pracovné listy;
- nahráť odkazy na hovoriace štipce;
- označiť nahrávacie kartičky tlačným textom, text nahráť;
- pripraviť výtvarný materiál;
- skontrolovať pripojenie na internet.

Činnosť detí počas hier a hrových činností

- Hra na návštevu;
- skladanie puzzle;
- konštruktívne hry;
- maľovanie roliek papiera akrylovými farbami;
- olepovanie roliek farbeným papierom.

STIMULÁCIA

V motivácii využijem rituál, ktorý používame pri diskusiách.

„Za ruky sa pochyťáme,
tíško pekne posadáme,
navzájom sa počúvame.“

Deti sedia na koberci v kruhu. Podávame si do kruhu malú loptičku a vyjadrujeme svoje návrhy k nastolenému problému. Pravidlom v hre je navzájom sa počúvať, nevykrikovať, neskákať druhému do reči. Ak niekto nechce hovoriť, podáva loptičku ďalšiemu kamarátovi.

„Čo si predstavíte, deti, keď poviem slovo dobrý skutok?“

Deti prezentujú svoje predstavy. Činnosť neprerušujeme ani nekomentujeme. Vypočujeme si všetky návrhy, ktoré deti produkujú (napríklad: pomôcť kamarátovi, rodičom, starať sa o psíka, odkladať hračky, starať sa o súrodencov a pod.). „Iste je dôležité robiť dobré skutky a potešiť tým svojich blízkych. V tomto období, keď sa chystáme na zimné sviatky, je pekné robiť si navzájom radosť.“

„Aké sviatky mám na mysli, deti?“ (Mikuláš, Vianoce)
„Aj v škôlke sa pripravujeme na sviatky. Asi nie je

vždy ľahké robiť dobré skutky, však? Ešte sa vám nestalo, aby sa vám stratil dobrý skutok? Nie? Tak si dnes spoločne pozrieme krátku rozprávku „Prišiel svätý Mikuláš“ a vy my povieme, ako to s dobrým skutkom bolo v rozprávke. Začneme náš mikulášsky týždeň a naše prípravy na Vianoce hľadaním dobrého skutku.“ Deti sa presunú na koberec pred interaktívnu tabuľu a pozrú si krátku rozprávku Prišiel svätý Mikuláš (rozprávku nájdeme na <https://www.youtube.com/watch?v=BPvb14HdUS0>).

Ukážka

Po skončení rozprávky deti riešia otvorené otázky. Čo si myslíte, deti, aké skutky robil Janko? Čo sa vám v rozprávke nepáčilo? Ako sa cítila Jankova mamička? Správate sa niekedy podobne? Myslíte, že si Janko uvedomil svoje správanie? Ako by sme nazvali taký skutok, ak niekoho veľmi hneváme alebo urobíme niečo zlé? Nahnevali ste zlým skutkom niekedy svoju mamičku alebo otecka? Vedeli ste to napraviť? Čo ste pre to urobili? Je dôležité a správne robiť dobré skutky, ale ak sa nám stane, že urobíme niečo zlé, nesmieme stratiť tie správne slovíčka, aby sme to vedeli napraviť. Aké sú to slovíčka, deti? Práve preto, že chceme robiť dobré skutky, som si dnes pre vás pripravila úlohy, aby ste tieto slová nezabudli.

Rozdelenie detí do skupín

Deti rozdelíme do štyroch skupín, skupiny označíme symbolom dňa, mikulášskou kartičkou (štyri rôzne obrázky s Mikulášom). Skupiny si vyberú vedúce dieťa dohovorom. Oboznámime ich s pravidlami aktivít v jednotlivých kútikoch. Budeme riešiť úlohy v dvoch digitálnych kútikoch. V jednom budeme pracovať na interaktívnej tabuli, v druhom na notebooku, v matematickom kútiku budeme počítať mikulášske darčeky a vymaľujeme si Mikuláša podľa čísel, v umeleckom kútiku si vyrobíme Mikuláša z roliek,

ktoré sme si ráno pripravili. Budeme hľadať správne slová a robiť iba dobré skutky.

Trvanie činností v jednotlivých kútikoch

Činnosť v kútikoch trvá od 15 do 20 minút, trvanie však závisí aj od individuálnych možností a tempa detí. Ak niektoré dieťa potrebuje viac času, umožníme mu to alebo mu poskytneme priestor na dokončenie v hrách. Deti sa v kútikoch striedajú na signál – zvonenie rolničiek.

DIGITÁLNY KÚTIK

Kútik č. 1 – Interaktívna tabuľa

Štipec č. 1:

„Vyhľadaj prvú úlohu podľa inštrukcie z reproduktora. Skús porozprávať kamarátom, kedy si sa takto cítil.“

Aktivita č. 1: Emócie KÓD 140185

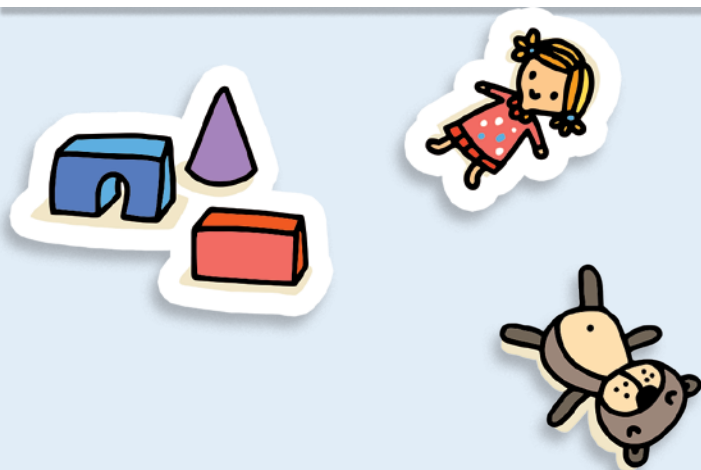
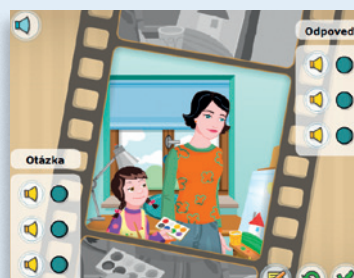
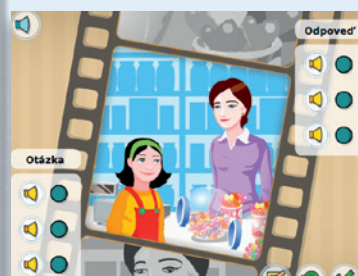
V aktivite si deti rozvíjajú neverbálnu komunikáciu v softvéri Hravé slovíčka. Vyjadrujú svoje emócie podľa nahrávky. Môžu vyjadriť vlastnými slovami, kedy sa takto cítili a prečo.

Štipec č. 2:

„Vypočuj si úlohu z reproduktora, označ správnu otázku a odpoveď.“

Aktivita č. 2: O čom sa rozprávajú? KÓD 140323

Úlohou detí je nájsť správnu odpoveď na konkrétnu otázku. Dialóg je znázornený na obrázku, nahraný a označený symbolom prehrávania. Deti sa cvičia v intonácii pri položení otázky a odpovediach. Na monitore si prehrávajú inštrukciu. Postupne si vypočujú všetky otázky a odpovede. Správnu otázku a odpoveď označia pri príslušnej ikone. Aktivitu zahŕňajú pracovné listy – hra s hádankami, tvorenie dialógov a rámček na kreslenie vlastných obrázkov.

Kútik č. 2 – Bee-bot

Štipec:

„Zahrajte sa s včielkou, hľadajte obrázky a povedzte, kedy použijeme pravidlo správania.“

Aktivita: Programovanie včielky Bee-bot

Deti programujú včielku Bee-bot podľa inštrukcie vedúceho dieťaťa v skupine na tematickej podložke Pravidlá triedy. Definujú pravidlo správania sa. Vzájomne si kontrolujú správnosť svojich výpovedí. Aktivita rozvíja zrakové vnímanie, kritické myslenie, podporuje komunikačné a sociálne zručnosti detí.

MATEMATICKO-LOGICKÝ KÚTIK

Deti si vypočujú zadania a riešia pripravené úlohy. Zadanie si z hovoriaceho štipca môžu prehrať podľa potreby viackrát. Na stole majú pripravené puzzle s Mikulášom rozstrihané vertikálne aj horizontálne. Vyberú si obrázky, z rozstrihaných častí skladajú Mikuláša a obrázok nalepia na pripravené pracovné listy. Nakreslia darčeky do mikulášskeho vreca podľa počtu a farby.

Štipec:

„Mikuláš chce odmeniť dobré skutky detí. Vyber si obrázok Mikuláša a nalep ho vedľa mikulášskeho vreca. Spočítaj na piktograme, koľko darčiekov má vo vreci, nakresli ich podľa počtu a farby.“

Aktivita: Puzzle **KÓD 140324**

(Zdroj: archív autorky)

UMELECKÝ KÚTIK

Na stole je pripravený materiál k aktivite. Rolky od toaletného papiera oblepené farebným papierom, lepidlo, štetce, nožnice, šablóna tváre, nastrihané pruhy červeného krepového papiera, gumičky, fixky, vystrihnuté hviezdičky z trblietavého papiera, stužky na zaviazanie čiapky.

Štipec č. 1:

„Zoberte si rolku papiera, ktorú ste si ráno oblepili farebným papierom. Obkreslite tvár Mikuláša, dokreslite oči, ústa, nos, vystrihnite a prilepte na rolku. Nalepte pripravený červený krepový papier okolo hlavy a spevnite to hore gumičkou.“

(Zdroj: archív autorky)

Štipec č. 2:

„Odstrihnete si prúžok papiera a oblepte ho okolo čiapky. Čiapku ozdobte stužkou. Z vaty nalepte bradu. Potom si vyberte číslo, napíšete ho na hviezdičku a nalepte Mikulášovi na bruško.“

Hotových Mikulášov deti aranžujú v triede, učiteľka im pomáha s usporiadaním podľa čísla. Vysvetlí deťom, že každý Mikuláš označuje jeden deň v mesiaci december a všetci spolu sviatočný adventný kalendár.

Tip na popoludňajšiu činnosť

Popoludní si deti vymýšľajú dialógy na pracovnom liste z edukačného softvéru Hravé slovíčka podľa inštrukcie.

„Čo si myslíš, o čom sa rozprávajú deti na obrázku? Vystrihni jednotlivé postavičky, vyber k obrázku otázku a dopln správnu odpoveď.“

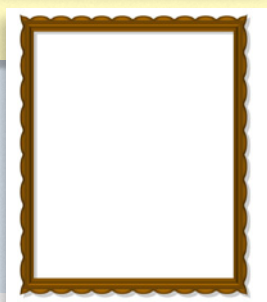
Pracovný list: Dialógy

KÓD 140325

V druhej úlohe deti uvažujú o pravidlách správania sa a kreslia obrázky k téme „Môj dobrý skutok“.

Pracovný list: Dialógy - moje kresby

KÓD 140123

(Zdroj: archív autorky)

Didaktická poznámka

Učiteľka v hodnotení môže podať každému dieťaťu ruku a vyzdvihnúť jeho správanie a aktivitu. Pre deti je to veľmi motivujúce a ocenenia prijímajú s radosťou. Dieťa si zároveň uvedomuje vlastnú identitu a vytvára hodnotiace postoje. Napríklad: Ďakujem ti za dnešné správanie, Janko. Ďakujem ti, Adamko, za slušné správanie a hlavne, ako si vedel organizovať striedanie detí pri interaktívnej tabuli. Ďakujem ti, Izabelka, dnes sa ti darilo pri rozprávaní a tvorení atď.

Učiteľka priebežne hodnotí aktivity detí, ich úspech a riešenie úloh. Pri spoločnom hodnotení deti odpovedajú na otázky. Aké boli úlohy, ktoré som vám pripravila? Vedeli ste ich riešiť? Pri ktorej činnosti ste si pomáhali? Čo bolo ťažké/ľahké? Ako ste sa k sebe správali? Myslíte si, že sa nám podarilo dnes robiť dobré skutky? Vedel by mi niekto povedať slová, ktoré používame pri slušnom správaní? Na čo nesmieme zabúdať, keď niekam prídeme alebo niekoho stretneme? Áno, deti, dnes sme používali pri hrách slušné slová. Vidím, že sa naozaj z našej triedy a z vašich úst nestratili. Dnes sme vlastne zistili, že dobrým skutkom je správať sa k sebe slušne.

Použitá literatúra a zdroje

1. KALAŠ, I. Spoznáваме potenciál digitálnych technológií v predprimárnom vzdelávaní. Bratislava: Ústav informácií a prognóz školstva, 2011. ISBN 978-80-7098-495-6.